

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації
Шостак Юлії Миколаївни
на тему: «Профілактика репродуктивних втрат у жінок
із операціями яєчниками в анамнезі»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Аспіранткою Шостак Юлією Миколаївною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НУОЗ України імені П. Л. Шупика МОЗ України, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірантка Шостак Ю.М. здобула глибинних знань зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобула мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Шостак Ю.М. був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика від 15.11.2017 (протокол № 9). Науковий керівник – член-кор. НАН України, доктор медичних наук, професор Вдовиченко Ю.П. Термін виконання роботи: 2017-2021 роки. Усі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранткою Шостак Ю.М. виконані своєчасно в установлені терміни, що

підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, лабораторні, експериментальні) проведено своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність дисертації.

Аспірантою Шостак Ю.М. сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу сучасної наукової літератури визначено актуальність теми, яка полягала у зниженні частоти репродуктивних втрат у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі на підставі вивчення клініко-лабораторних та інструментальних, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспірантки Шостак Ю.М. на тему «Профілактика репродуктивних втрат у жінок із оперованими яєчниками в анамнезі» виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри на тему: «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0117U006095, термін виконання: 2017-2020 років) та є фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Проведене аспірантою Шостак Ю.М. дослідження надало можливість виявити нові аспекти патогенезу репродуктивних втрат у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі, які полягають у суттєвій ролі дизгормональних порушень (зниження рівня прогестерону та естрадіолу); змін системного гемостазу (підвищення рівня фібриногену та розчинних фібрин-мономерних комплексів на тлі зниження кількості тромбоцитів і антитромбіну III), а також збільшення концентрації гомоцистеїну, які починаються з I триместру та зберігаються до розрอดження. Науково встановлені кореляційні залежності між лабораторними показниками у вагітних з оперованими яєчниками: зворотний взаємозв'язок між рівнем прогестерону в I триместрі і концентрацією гомоцистеїну впродовж всієї вагітності; зворотна кореляційна залежність рівня естрадіолу в I триместрі з концентрацією в I, II і III триместрі відповідно з рівнем гомоцистеїну; зворотний середній зв'язок між рівнем гомоцистеїну в I триместрі і кількістю тромбоцитів в I триместрі; пряний взаємозв'язок між рівнем гомоцистеїну в I триместрі і концентрацією фібриногену і розчинних фібрин-мономерних комплексів упродовж всієї вагітності; значимі

коєфіцієнти рангової кореляції між рівнем гомоцистеїну і гормонами крові: з прогестероном протягом всієї вагітності, а в I триместрі – з естрадіолом і хоріонічним гонадотропіном людини. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі на підставі використання направленої медикаментозної корекції.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Проведене аспірантою Шостак Ю.М. дослідження надало можливість проаналізувати та оцінити порівняльні аспекти клініко-анамнестичні даних та перебігу вагітності та пологів у жінок із оперованими яєчниками в анамнезі. Установлено структуру, методи та обсяг оперативних втручань при різній патології яєчників та її хірургічним лікуванням; провести клінічний аналіз перебігу вагітності, пологів та перинатальних наслідків у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі; представити діагностичну інформативність різних лабораторних показників (вміст гормонів, системного гемостазу та гомоцистеїну) у ранній діагностиці гестаційних ускладнень у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі; удосконалити та впровадити алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі щодо зниження частоти репродуктивних втрат.

Отримані результати було впроваджено в навчальний процес кафедри акушерства гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика та оприлюднено на науково-практичних семінарах та конференціях, зокрема з міжнародною участю і висвітлено у 7 наукових працях, з них 5 – у наукових статтях та 2 – в тезах.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірантка Шостак Ю.М. особисто провела дослідження. Автором проведено клініко-лабораторне і функціональне обстеження на I етапі 200 пацієнток з операціями на яєчниках, яких було розподілено на три групи: група 1 – 100 жінок, прооперованих з приводу доброкісних новоутворень яєчників та пухлиноподібних новоутворень яєчників; група 2 – 50 жінок, прооперованих з приводу полікістозних яєчників; група 3 – 50 жінок, прооперованих з приводу апоплексії яєчника. На II етапі були встановлені фактори ризику невиношування та інших акушерських ускладнень у 50 пацієнток, прооперованих з приводу патології яєчників (група 4) порівняно із 30 умовно здоровими вагітними без оперованих яєчників (контрольна група).

Отримані дані було опубліковано у 7 наукових працях, з них 5 – у наукових статтях та 2 – в тезах. Аналіз отриманих Шостак Ю.М. результатів проводився із використанням програм Statistica та Microsoft Office Excel. Оцінка статистичної значущості отриманих даних здійснювалася з використанням критеріїв Ньюмена-Кейлса та χ^2 . Відмінності вважалися значущими при $p<0,05$.

8. Апробація результатів дисертації.

Основні положення роботи докладалися і обговорювалися на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика МОЗ України (Київ, 2019-2020 рр.); на науково-практичному семінарі з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» 20 жовтня 2016 року, м. Київ; на науково-практичному семінарі з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» 25 травня 2017 року, м. Київ.

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації подано у списку, що додається.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 7 наукових праць, з них: 1 стаття – в іноземному науковому фаховому виданні, зареєстрованому у країні ЄС; 4 статті – у наукових фахових виданнях, затверджених ДАК МОН України; 2 тез – у матеріалах конференцій. 4 статті та 2 тез – одноосібні.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертанта. Автором особисто проаналізовано наукову літературу. Також ним проведено формування груп спостереження. Самостійно проведено їх клініко-лабораторне обстеження, виконано забір і підготовку біологічного матеріалу з наступною обробкою та аналізом запису. Особисто описано і проаналізовано результати дослідження, а також здійснено статистичну обробку отриманих даних. Автором особисто написано всі розділи дисертації.

Наукові положення, розробки прикладного характеру, висновки та практичні рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно і висвітлені в опублікованих працях.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 14.01.01 – «Акушерство та гінекологія» та галузі знань 22 «Охорона здоров’я» за спеціальністю 222 «Медицина».

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертаций на засіданні Комісії з питань етики НУОЗ України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

Аспіранткою Шостак Ю.М. вчасно представлені всі матеріали на розгляд комісії з питань етики НУОЗ України імені П. Л. Шупика МОЗ України з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання комісії з питань етики № 6 від 13.05.2021). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол № 8 від 23.10.2017).

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Шостак Ю.М. не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (протокол Експертної проблемної комісії за науковою спеціальністю «Акушерство та гінекологія» від 01.09.2021 (протокол № 7/3). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспірантки Шостак Ю.М. Усі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспіранткою Шостак Ю.М. здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продуктування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Шостак Ю.М. оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового

семінару (29.10.2021, протокол № 10/2) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання щодо зниження частоти репродуктивних втрат у жінок з оперованими яєчниками в анамнезі на підставі вивчення клініко-лабораторних та інструментальних, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів, а дисертація аспірантки Шостак Ю.М. на тему «Профілактика репродуктивних втрат у жінок із оперованими яєчниками в анамнезі» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

професор кафедри акушерства,
гінекології і репродуктології
НУОЗ України імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук професор

А. А. Суханова

Рецензент:

асистент кафедри акушерства,
гінекології та перинатології
НУОЗ України імені П. Л. Шупика,
кандидат медичних наук

О. С. Щербінська